

NOTAT:

12. september 2017

Kortlægning af unges kompetencer i Kulturcrew, Projektpionererne og Trænerspirene

Formål

Kortlægningen skal afdække, hvilke kompetencer eleverne på uddannelsesforløbene Kulturcrew og Projektpionererne har opnået i forhold til kultur-entreprenørskab. Med det menes der, at eleverne igennem forløbene har opnået kompetencer til at igangsætte og gennemføre kulturprojekter. Samtidig sammenlignes forløbene med erfaringerne fra idrætsforløbet Trænerspirene.

Kortlægningen leverer desuden anbefalinger/inspiration til videreudviklingen af Kulturcrew-ordningen.

Kortlægningen har umiddelbart sit opdrag i målene fra Roskilde Kommunes ungepolitik vedtaget september 2015. Ungepolitikken fastlægger, at "Roskilde Kommune ønsker at understøtte arrangementer og aktiviteter baseret på samskabende processer, hvor unge er aktive og skabende i lokalsamfundet. Roskilde Kommune vil understøtte uddannelsesforløb, hvor børn og unge tilegner sig kompetencer til at udvikle og gennemføre aktiviteter og projekter lokalt."

Metode

Kortlægningen er blevet til på baggrund af skriftligt materiale om de tre ordninger samt møder med DGI-konsulenterne Steen Ulrik Hansen og Charlotte Bruus Dalsgård om Trænerspirene, interviews med Kulturcrew-elever på Lynghøjskolen og Skt. Jørgen Skole i skoleåret 2015/16 samt intern evaluering fra Projektpioner-uddannelsen, som bl.a. baserer sig på interviews med elever på uddannelsen.

Beskrivelse af de tre forløb

Kulturcrew består typisk af 8-12 folkeskoleelever fra 6.-9. kl., som sammen med en kontaktlærer forbereder og afholder kulturarrangementer på skolerne, typisk skolekoncerter (fra Levende Musik i Skolen, LMS) eller turnerende teaterforestillinger. Opgaverne er ret klart defineret for eleverne – typisk er de med til at vælge, hvilke kunstnere skolen skal have besøg af, de varetager kontakten til kunstnerne før besøget, gør klar til koncerten/forestillingen, agerer værter ved arrangementet og byder velkommen for de andre elever, præsenterer band osv. På nogle skoler styrer Kulturcrew-eleverne også lys og lyd, tager billeder til arrangementerne, går rundt i klasserne og fortæller om den kommende koncert m.m.

Eleverne er knyttet til ordningen for et helt skoleår ad gangen, hvor de bl.a. deltager i kurser om journalistik og lys- og lydteknik sammen med de andre Kulturcrews i kommunen.

Kulturcrew-ordningen eksisterer i øjeblikket på fire skoler i Roskilde Kommune: Skt. Jørgens Skole, Absalon Skole, Østervangsskolen og Lynghøjskolen.

I Roskilde Kommune har Kulturcrew-ordningen fra starten været en frivillig ordning for eleverne på linje med elevrådsarbejde. Eleverne får fri fra øvrige timer til fx at mødes og også i forbindelse med opsætning til arrangementerne. Det er op til eleverne selv at indhente forsømt skolearbejde. Det er lidt forskelligt fra skole til skole, hvordan det er organiseret, og hvor stort et ansvar lærerne giver eleverne. Kulturcrew-ordningen er et landsdækkende initiativ ledet af LMS, Teatercentrum og Dansehallerne.

Eleverne peger på, at de er gået med i ordningen for det sociale i crew'et, for at møde nye mennesker (musikere) og for at få noget på deres CV. De har lært at være mere selvstændige og turde tage ansvar. Eleverne ser det primært som en ting, de gør i regi af deres egen skole og har ikke umiddelbart ambitioner om at blive frivillige andre steder i kulturlivet. Flere peger på, at de godt kan lide afvekslingen fra den almindelige undervisning og at de også har lært meget, der er skolerelevant fx i forbindelse med et journalistik-kursus. Enkelte er ligefrem blevet gladere for at gå i skolen efter de kom med i Kulturcrew pga. afvekslingen.

Projektpionererne (PP) er en et-årig uformel uddannelse i projektledelse af kulturprojekter. Oprindeligt for de 15-25-årige, siden snævret ind til de 16-21-årige. Uddannelsen blev skabt i det kulturregionale projekt Project Space under Kulturmetropol Øresund (2012-15), som Roskilde deltog i. Formålet med uddannelsen var at understøtte og styrke den selvorganiserede ungdomskultur i kommunerne ved at klæde unge på til at udvikle og lede kulturprojekter, der skaber social værdi i deres lokalmiljø. Uddannelsens første hold så dagens lys i 2013. Uddannelsen fortsatte på fondsmidler to år udover kulturregionsperioden til og med 1. maj 2017 og fire årgange har således været igennem uddannelsen. Uddannelsen er nu lukket.

Uddannelsen har på hvert hold optaget 20-25 elever fra 10-15 kommuner i hovedstadsområdet. De har taget uddannelsen i weekender og efter skole ved siden af øvrig uddannelse eller arbejde. De har fået undervisning i alt lige fra ideudvikling, ledelse af frivillige, personlig ledelse, markedsføring af projekter, fundraising m.m. Undervisningen har været tæt koblet til praksis og eleverne har derfor realiseret min. 3 projekter som en del af uddannelsen, både egne projektideer og projekter, de har løst for kunder.

Hver projektpioner har været knyttet til en lokal projektrådgiver i sin hjemkommune. Projektrådgiverens opgave har været at sparre med projektpioneren undervejs i forløbet, men også at sikre et lokalt udbytte af uddannelsen. De unge på uddannelsen har typisk været unge, der har masser ideer til kulturprojekter, men kun lidt eller ingen erfaring med at realisere dem. Igennem uddannelsen har de både fået værktøjer, erfaring og netværk til at skabe kulturprojekter og føler sig styrket i troen på, at de kan skabe projekter der har værdi for både dem selv og andre unge:

"Jeg er fyldt med mere motivation til at lave værdifulde projekter end nogensinde før. Jeg er mere villig til at springe ud i nye udfordringer, da jeg har fået erfaring fra PP. Jeg er blevet mere foretagsom, og jeg er mere fleksibel til at arbejde i grupper med forskellige mennesker. Det har været en fantastisk rejse, og jeg føler mig mere rustet end nogensinde før"(PP 17 år).

Efter endt uddannelse har PP'erne typisk skabt projekter sammen med de andre på uddannelsen, fået job hos nogen af kunderne på uddannelsen eller er blevet involveret i nogen af deres projekter i kortere eller længere tid. Nogen af de unge vælger at gå professionelt ind i kulturskabelse. Enten i valg af uddannelse eller ved at starte egen virksomhed.

Trænerspirene er udviklet af DGI og er ligesom Kulturcrew et landsdækkende initiativ oprindeligt udviklet med henblik på at rekruttere unge til trænergerningen, men med en lang række andre positive gevinster. I Roskilde

kørte det i skoleåret 2016/17 som valgfag for 7.-9. kl. på Peder Syv Skolen og Gadstrup Skole, men har i forbindelse med breddeidrætsprojektet også kørt på mellemtrinnet (6.kl.) i skoleårene 2014/15 og 2015/16.

Eleverne får kompetencer og bevis på, at de kan være hjælpetrænere og stå for opvarmning for de små elever i idrætsundervisningen (indskolingen) og legepatruljer i frikvartererne. Eleverne skal igennem en intern praktik på skolen og derefter i praktik i en forening.

Valgfaget er delt op i fire moduler, hvor de først modtager undervisning om bevægelse, motorik, nytten ved at bevæge sig m.m. Herefter er de i praktik på skolen, hvor de laver bevægelsesaktiviteter i frikvartererne og SFO'en. I tredje modul forberedes praktikken i idrætsforeningerne, hvor de øver idrætslege og opvarmning, og i fjerde modul er de så i praktik i en idrætsforening.

Opsummering

I kommunalt perspektiv sikrer ordningerne fødekæden til den frivillighedskultur, der eksisterer samt at kommunen hele tiden foster nye kulturentreprenante unge – hvad enten det gælder projekter og forløb inden for kultur- eller idrætsområdet.

For skolerne betyder Kulturcrew, at kulturarrangementerne bliver modtaget på en helt anden måde af de øvrige elever, fordi formidlingen går fra barn til barn eller ung til ung.

Fælles for eleverne i de tre forløb er, at de bliver mere selvstændige, opnår viden, der er nært knyttet til praksis og får erfaringer med at tage ansvar, tilrettelægge et forløb/begivenhed og stå foran en stor forsamling. Særligt for Projektpionererne gælder, at eleverne via undervisningen er blevet rustet til at føre deres egne projektideer fra skrivebordsskuffen ud i livet og har igennem projekterne ført værdi tilbage til deres hjemkommuner.

Projektpionererne kunne i sin levetid betragtes som en slags overbygning på Kulturcrew'ene, selvom der dog ikke har været elevoverlap mellem de to ordninger. Det kan skyldes, at Kulturcrew'ene fokuserer på, at det er arrangementer de laver *for* skolen og *inden for* skolen samt at eleverne kun afvikler allerede besluttede arrangementer. Hvorimod Projektpionererne fokuserede på at udvikle kompetencer til at udvikle, lede og afvikle et kulturprojekt, som de selv fandt på.

Anbefalinger:

- Kulturcrew kunne udvikles til et mere struktureret forløb, fx et valgfag, inspireret af Trænerspirerne. Det ville give en række fordele som faste lærerressourcer, læringsmål og mere undervisning koblet til et samarbejde med de lokale kulturinstitutioner, som i høj grad er baseret på frivillige.
- Det kunne være en ide at koble læringsmål omkring ide- og projektudvikling på for i højere grad at understøtte, at eleverne selv kan udvikle projekter.
- I Kulturcrew bør der skabes en tydelig bro mellem ordningen i skolen og de muligheder, den giver uden for skolen – fx muligheden for at blive frivillig i kulturinstitutioner eller idrætsforeninger. Kulturcrew-eleverne ser det som en del af skolen og ikke noget de umiddelbart kan/har lyst til at bringe videre uden for skolen. Herved går et stort potentiale tabt.

- Roskilde Kommune har en lang tradition for frivilligt engagement i kulturlivet. For at understøtte fødekæden bør det overvejes at etablere tilbud, der tager over, hvor Kulturcrew slipper de unge og som også lukker nye unge ind. Det kan fx være i form af en lokal uddannelse i stil med Projektpionererne eller som mere strukturerede samarbejder med udvalgte kulturinstitutioner fx som samskabelsesprojekter mellem unge og kulturinstitutioner. En tredje vej kunne være at lade kulturinstitutioner stå for ordningen, som det sker i Københavns Nordvest-kvarter, hvor eleverne er bindeled mellem skolerne og kulturinstitutionerne.